

4036172/PHPH/M : สาขาวิชาเอก : โภชนาวิทยา; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : อาหารว่าง / เด็กวัยก่อนเรียน / เขตชนบท

คำปุ่น จันโนนม่วง : แบบแผนการบริโภคและคุณค่าทางโภชนาการของอาหารว่างระหว่างเด็กขาดสารอาหารและเด็กปกติ อายุ 2 - 6 ปี ในจังหวัดร้อยเอ็ด (PATTERNS AND NUTRITIVE VALUE OF SNACKS CONSUMPTION AMONG MALNOURISHED AND NORMAL CHILDREN AGED 2 - 6 YEARS OLD IN ROI - ET PROVINCE.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สิริประภา กลั่นกลิ่น, M.P.S., ภาวดี เต็มเจริญ, Dr.P.H., เพ็ญจันทร์ โรจนวิภาต , M.H.S. 166 หน้า. ISBN 974-04-2610-7

T134925

อาหารว่างที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง จะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้รับพลังงานและสารอาหารอย่างเพียงพอ แต่ถ้าเลือกอาหารว่างไม่เหมาะสมอาจเป็นผลเสียต่อสุขภาพมากกว่าผลดี ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบแผนการบริโภคและคุณค่าทางโภชนาการของอาหารว่าง และอาหารที่ได้รับจากการบริโภคใน 1 วัน ของเด็กวัยก่อนเรียน และศึกษาปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ-สังคม รวมทั้งความรู้เรื่องขนมขบเคี้ยวของผู้เลี้ยงดูเด็ก การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสังเกตแบบภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กขาดสารอาหารและเด็กปกติกลุ่มละ 85 คน ข้อมูลอาหารบริโภคเก็บรวบรวมโดยวิธีจดบันทึกอาหารบริโภค 5 วัน ข้อมูลเกี่ยวกับสารอาหารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม INMUCAL 2002, ND2 ส่วนข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows V.11.0

ผลการศึกษา พบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มนิยมบริโภคอาหารว่างมากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์ขนมขบเคี้ยว ในระหว่างมือเช้า-เที่ยง แต่กลุ่มเด็กขาดสารอาหารบริโภคก่อนอาหารมื้อหลัก น้อยกว่า 1 ชั่วโมง บ่อยครั้งกว่าเด็กปกติ และกลุ่มเด็กขาดสารอาหารได้รับปริมาณพลังงานจากอาหารว่างน้อยกว่ากลุ่มปกติ และต่ำกว่าร้อยละ 15 ของปริมาณที่ควรได้รับประจำวัน เด็กทั้งสองกลุ่มได้รับอาหารว่างที่มีโปรตีนต่ำ แต่ไขมันและคาร์โบไฮเดรตสูง โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ขนมขบเคี้ยวให้ปริมาณโซเดียมสูง และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ-สังคมกับภาวะโภชนาการ รวมถึงไม่พบความแตกต่างของความรู้เรื่องขนมขบเคี้ยวของผู้เลี้ยงดูเด็กทั้งสองกลุ่ม

การป้องกันการขาดสารอาหารในเด็กวัยก่อนเรียนควรทำความเข้าใจกับผู้เลี้ยงดูเด็ก เกี่ยวกับการส่งเสริมให้เด็กได้รับแบบแผนการบริโภคอาหารว่างที่เหมาะสม

4036172 PPH / M : MAJOR: PUBLIC HEALTH; M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : SNACKS/PRE-SCHOOL AGED CHILDREN/RURAL AREAS

KHAMPOON CHANNONMUANG : PATTERNS AND NUTRITIVE VALUE OF SNACK CONSUMPTION AMONG MALNOURISHED AND NORMAL CHILDREN AGED 2 – 6 YEARS OLD IN ROI – ET PROVINCE. THESIS ADVISORS : SIRIPRAPA KLUNKLIN, M.P.S., PARADEE TEMCHAROEN, Dr.P.H., PIANGJAN ROJANAWIPAK, M.H.S. 155 p. ISBN 974-04-2610-7

TE134925

Snacks with high nutrient content give children the nutrients and calories that they need. If inappropriate snacks are chosen, however, these may lead to health detriments rather than to health benefits. Therefore, the objective of this research was to study the consumption behavior and nutritional value of snacks consumed by pre-school children in order to compare the daily calory and nutrient intakes from the snacks and food consumed in one day. Another objective was to study socio-economic factors in regards to the families of two groups of children and compare them with the scores for knowledge on snack consumption of care-givers. This research was of the cross-section observational type, with 85 children divided into malnourished and normal groups. A 5-day food record and interviews were used to collect data daily intake. Nutrient consumption was analyzed using the program INMUCAL 2002, ND2, whereas other data from the questionnaire was analyzed using the program SPSS for Windows v.11.0.

The study showed that the snacks that both groups of children preferred were commercially packaged snacks. Children commonly consumed snacks between morning and noon. However malnourished children tended to eat snacks less than one hour before main meals more than normal children. Malnourished children received a lower proportion of calories from the snacks than the normal group, at 15% of their daily requirement. Children in both groups received low amounts of protein but high amounts of fat and carbohydrates. Moreover, it was found that commercially packaged snacks contained a high sodium level. No relationships among socio-economic factors and nutrition status were found, and there was no difference found between knowledge on the snacks of the care-givers in both groups.

Prevention of malnutrition in pre-school aged children must be understood by care-givers, and they need to learn how to encourage children consume snacks appropriately.